

Adam Michałek

Drodzy Czytelnicy

Nurt SVD 44/wyd. spec., 7

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Drodzy Czytelnicy,

konferencje i publikacje to podstawowa forma prezentowania i dyskusowania o wynikach badań naukowych. W numerze specjalnym „Nurtu SVD” 2010 prezentujemy treść referatów wygłoszonych w ramach Pierwszego Etnologicznego Spotkania Indonezyjskiego (Olsztyn, 14-15 kwietnia 2010), zorganizowanego przez Koło Naukowe Antropologii Kultury przy Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Koło Naukowe Studentów Etnologii przy Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Materiały – zaprezentowane podczas pięciu sesji wykładowych – odsłaniają poszczególne aspekty kultur Archipelagu Malajskiego ze szczególnym uwzględnieniem wyspy Bali.

Godło Indonezji – „wyspy indyjskiej” – przedstawia mitycznego ptaka Garudę (złotego orła), dzierżącego w szponach szarfę z napisem: *Bhinneka Tunggal Ika* – „jedność w różnorodności”. To stare motto jawajskie deklaruje jedność Indonezyjczyków ponad etniczną odrębnością rozlicznych kultur. Przesłanie o takiej treści wynika z komunikatów omawiających: rolę narodowego języka bahasa, funkcję tradycyjnego teatru *wayang orang*, siłę wierzeń związanych z wulkanem Gunung Agung, powszechność występowania rytualnie czczonych sztyletów krisów czy „ekumenizm” wspólnot katolickich i muzułmańskich – świadectwo misjonarza-werbisty z Flores. Partykularyzm wyspy Bali opiewają natomiast prezentacje opisujące: obrzęd pilowania zębów *potong gigi*, funkcję muzyki w obrzędowości pogrzebowej i muzyczne przedstawienia gamelanu. Osobliwy temat stanowi fenomen chińskiej mniejszości w Indonesia Raya – „wielkiej Indonezji”.

Autorami tego tomu „Nurtu” są pasjonaci kultur Archipelagu Malajskiego; większość z nich prowadziła badania terenowe w Indonezji w ramach stypendiów rządowych, naukowych i językowych, głównie w ramach programu Darmasiswa RI. Wspólną cechą ich badań jest finezyjna umiejętność wyodrębnienia z kosmicznej wręcz różnorodności tego kraju (241 milionów mieszkańców osiadłych na 17.508 wyspach, 300 grup etnicznych posługujących się ok. 583 odrębnymi językami i dialektami) subtelných zjawisk poszczególnych kultur lokalnych.

Adam Michalek SVD